

HØJESTERETS DOM

afsagt torsdag den 15. august 2013

Sag 327/2012

(2. afdeling)

A

(advokat Peter Hjørne, beskikket)

mod

Region Sjælland

(advokat Lone Rømø)

I tidligere instanser er afsagt dom af Retten i Næstved den 4. maj 2010 og af Østre Landsrets 12. afdeling den 9. maj 2012.

I pådømmelsen har deltaget fem dommere: Lene Pagter Kristensen, Marianne Højgaard Pedersen, Jon Stokholm, Hanne Schmidt og Jan Schans Christensen.

Påstande

Appellanten, A, har nedlagt påstand om, at tvangsindlæggelsen af ham den 26. februar 2010 kendes ulovlig.

Indstævnte, Region Sjælland, har påstået stadfæstelse.

A har forud for den mundtlige forhandling for Højesteret frafaldet sin anke af den del af landsrettens dom, der vedrører tvangstilbageholdelsen af ham i perioden 26. februar til 18. maj 2010.

Parterne er enige om, at spørgsmålet om eventuel erstatning for frihedsberøvelsen efter retsplejelovens § 469, stk. 6, udskydes til behandling efter afgørelsen om frihedsberøvelsens lovlighed.

Retsgrundlag

Psykiatrilovens § 5 (lov nr. 331 af 24. maj 1989 med senere ændringer) har følgende ordlyd:

”§ 5. Tvangsindlæggelse, jf. §§ 6-9, eller tvangstilbageholdelse jf. § 10, må kun finde sted, såfremt patienten er sindssyg eller befinder sig i en tilstand, der ganske må lige-stilles hermed, og det vil være uforsvarligt ikke at frihedsberøve den pågældende med henblik på behandling, fordi:

- 1) udsigten til helbredelse eller en betydelig og afgørende bedring af tilstanden ellers vil blive væsentlig forringet eller
- 2) den pågældende frembyder en nærliggende og væsentlig fare for sig selv eller andre.”

Af forarbejderne til lov nr. 331 af 24. maj 1989 (L 76, Folketingstidende 1988-89 (1. samling), tillæg A, sp. 2047ff) fremgår følgende:

”1. Indledning

1.1. Lovforslaget har til formål at styrke de sindslidendes retsstilling i forbindelse med frihedsberøvelse og tvangsbehandling m.v. Lovforslaget skal endvidere sikre, at den sindslidende i videst muligt omfang inddrages i og får indflydelse på behandlingen og sine egne forhold i øvrigt.

I forhold til den gældende lov om sindssyge personers hospitalsophold, der er fra 1938, vil lovforslaget bl.a. indebære, at betingelserne for at anvende tvang i forbindelse med indlæggelse, ophold og behandling på psykiatrisk afdeling skærpes og præciseres. Med henblik på at formindske brugen af tvang mest muligt foreslås det som et grundlæggende princip, at tvang kun anvendes, når alle andre muligheder er udtømt, og at den tvangsanvendelse, der i så fald kommer på tale, begrænses til det absolut nødvendige (”det mindste middels princip”).

...

2. Generelle synspunkter

2.1. Lovforslaget bygger i overensstemmelse med indstillingen fra udvalget vedrørende sindslidendes retsstilling på det grundsynspunkt, at anvendelse af tvang i forbindelse med indlæggelse, ophold og behandling på psykiatrisk afdeling skal forebygges og undgås i det omfang, det af hensyn til patientens eget eller andres liv, helbred og velfærd overhovedet er muligt, men at tvang på den anden side ikke helt kan undværes på dette område. Ved tvang forstås i denne sammenhæng tvangsindlæggelse, tvangstilbageholdelse, tvangsbehandling, tvangsfiksering og beskyttelsesfiksering samt anvendelse af visse former for fysisk magt.”

Af forarbejderne (sp. 2978) fremgår endvidere følgende om ”farekriteriet” i psykiatrilovens § 5, nr. 2:

”Farlighedsindikation kan foreligge enten som fare for personen selv, typisk i form af risiko for selvmord eller alvorlig selvlemlæstelse, eller som fare for andre. Der stilles krav om, at faren skal være nærliggende og væsentlig.

Farlighedsbegrebet omfatter en vis kvalificeret og aktuel fare for person, herunder også trusler om vold eller selvlemlæstelse, brandstiftelse og ligeartede farlige handlinger. En blot mulig og mere fjern og uvis risiko for, at faren vil manifestere sig, er ikke tilstrækkelig. Verbale forulempelser, der ikke indeholder trusler om vold eller selvlemlæstelse, falder ligeledes udenfor det foreslåede farlighedsbegreb.”

Anbringender

A har navnlig anført, at han den 26. februar 2010 ikke udviste en adfærd, der med rette kunne henføre ham til psykiatrilovens § 5, nr. 2. Det er et krav, at faren skal være nærliggende eller væsentlig. Indgrebet kunne være undgået ved at foretage mindre indgribende foranstaltninger f.eks. ved, at moderen blev taget under værgemål, og de fornødne beslutninger kunne være truffet i forlængelse heraf. Tvangsindlæggelsen var derfor ulovlig.

Region Sjælland har navnlig anført, at tvangsindlæggelsen den 26. februar 2010 var lovlig, da betingelserne i psykiatrilovens § 5, nr. 2, var opfyldt. A var sindssyg eller befandt sig i en tilstand, der måtte ligestilles hermed, da han savnede virkelighedsfornemmelse, havde ukorrigerbare vrangforestillinger, var uden sygdomserkendelse og fremstod psykotisk med paranoid overbygning. Det ville have været uforvarsomt ikke at frihedsberøve A med henblik på behandling, hvorved der var udsigt til at afhjælpe farligheden. A frembød en nærliggende og væsentlig fare for andre, herunder ved at have bortfjernet sin da 83-årige demente og psykotiske mor fra plejehjem, da der var risiko for, at hun ville være blevet udsat for markant omsorgssvigt og psykisk overgreb.

Supplerende sagsfremstilling

Til brug for Højesteret har Retslægerådets den 22. maj 2013 besvaret en række supplerende spørgsmål:

”Spørgsmål 1 a:

Hvilke aktuelle kliniske psykotiske symptomer, noteret i indlæggelseserklæringen, havde A på indlæggelsestidspunktet den 26.02.10, jf. ”anmodning om indlæggelse af en sindssyg person” af 26.02.10 (indlæggelseserklæring)?

Opfylder den underskrevne erklæring de lægefaglige lovkrav til tvangsindlæggelsesbegæringen?

Svaret bedes begrundet ud fra erklæringens ordlyd.

Det fremgår af journalnotater fra 1. indlæggelsesdøgn, at A afviste al kontakt med såvel plejepersonale som læge, som han ikke ønskede samtale med. Han blev af lægen opsøgt 2 gange på sin stue. Han talte første gang videre i mobiltelefon, og anden gang henviste han til "røde papirer" og ønskede ikke kontakt. Der fandtes læderet kontakt, hvilket var et psykotisk symptom, og adfærden var realitets-utilpasset, det vil sige, at A var i en sindssygelig tilstand. Lægefaglige krav er opfyldt.

Spørgsmål 2a:

Har A modtaget information af læge Birgitte Meyer forud for indlæggelsen. jf. psykiatrilovens § 31?

Spørgsmålet kan ikke besvares. Men Birgitte Meyer anførte, at A var højtråbende, aggressiv og talende i monolog.

Spørgsmål 3a:

Fremgår det af indlæggelseserklæringen, at læge Birgitte Meyer har foretaget en aktuel selvstændig klinisk vurdering af As psykiske tilstand på indlæggelsestidspunktet?

Anser Retslægerådet det for overensstemmende med lægefaglige principper, at der i indlæggelses-erklæringen refereres til en diagnose fra 2004 fra speciallæge i psykiatri Jan Stenberg?

Birgitte Meyer har foretaget en selvstændig vurdering 26.02.10 beskrevet i "røde papirer". Det er god lægelig praksis at referere kort til sygehistorie, i dette tilfælde en tidligere psykiatrisk vurdering.

Spørgsmål 4a:

Såfremt første del af spørgsmål 3a besvares bekræftende spørges, om der i denne psykiske vurdering er indeholdt en klar beskrivelse af symptomer og adfærd, der kan underbygge en antagelse om fare og begrunde attestens ordlyd om, at A var sindssyg eller i en tilstand, der kan sidestilles hermed?

Ja, der er beskrivelse, der begrunder fare og sindssyge eller tilstand ligestillet hermed.

Spørgsmål 5a:

Hvilke aktuelle psykotiske symptomer er efter Retslægerådets vurdering indeholdt i den af Birgitte Meyer udfærdigede indlæggelseserklæring, jf. spørgsmål 15?

Uindfølelig er et udtryk for, at en person opfatter realiteter på egen privat måde, og springende tale er et udtryk for forstyrret tænkning. Begge dele er sindssygdomssymptomer.

Spørgsmål 6a:

Finder Retslægerådet, at der ud fra indlæggelseserklæringen forelå aktuelle symptombeskrivelser, der begrunder, at A skulle indlægges?

Ja.

...

Spørgsmål 15a:

Da det ikke fremgår af beskrivelsen i indlæggelseserklæringen, at denne understøttes af Birgitte Meyers egne undersøgelser, foretaget med henblik på indlæggelse, anmodes om en lægefaglig vurdering af, om erklæringen efter Retslægerådets mening er i overensstemmelse med gældende regler for udfærdigelse af tvangsindlæggelseserklæring.

Ja.

Spørgsmål 15b:

Giver indlæggelseserklæringen et retvisende grundlag for modtagelsen af A på hospitalet og den senere tilbageholdelse og behandling, jf. svaret på spørgsmål 13?

Ja.

Spørgsmål 17a:

Er der oplyst symptomer i sagen, som burde have givet hospitalet anledning til at formode at A led af paranoia?

Ja, der er i journalen beskrevet, at A havde vrangforestillinger (paranoia).

Spørgsmål 20:

Finder Retslægerådet, at A ud fra erklæringen af 2004 fra Jan Stenberg led af paranoid personlighedsforstyrrelse på indlæggelsestidspunktet, jf. side 4 f.n.?

Nej. A led af sindssygdom (psykose) med vrangforestillinger (paranoide forestillinger).

...

Spørgsmål 23:

Retslægerådet anmodes om at oplyse, om der i henhold til lægeattest udarbejdet i forbindelse med anmodning om indlæggelse er foretaget en læge faglig vurdering af patienten.

Ja.

Spørgsmål 24:

Retslægerådet anmodes om at oplyse, hvorvidt patientens symptomer ved indlæggelsen kan henføres til betegnelsen "sindssygdom" eller ganske lignende tilstand.

Ja, tilstanden kan betegnes som sindssygdom.

..."

Af hospitalsjournalen vedrørende As indlæggelse fremgår bl.a., at han den 26. februar 2010 ikke ønskede at tale med lægen, at han den 27. februar 2010 blev vred (opkørt) ved tilsyn af nattevagt, og at 1. reservelægen samme dag forsigtigt måtte trække sig tilbage i forbindelse med en samtale for ikke at få ham agiteret. Han blev vurderet helt paranoid psykotisk uden sygdomsindsigt af nogen art. Han blev ikke vurderet farlig, når han fik lov til at opholde sig

på stuen, men hvis dette ikke var tilfældet, ville korrektioner måske give anledning til aggressiv adfærd. Han skønnedes potentielt at være udadreagerende, og der skulle altid være to personer ved henvendelse til ham.

Forklaringer

Til brug for Højesteret er der afgivet supplerende forklaringer af læge Birgitte Meyer og A.

Birgitte Meyer har forklaret, at hendes første notat om A er fra den 24. september 2008. Det var hans første henvendelse til hende, og den vedrørte nogle fysiske skader. Hun havde yderligere henvendelser fra ham i 2008 og 2009 vedrørende diverse fysiske problemer. I juni 2009 var der en snak om hans forsørgelsesgrundlag. Hun fik den 18. august 2009 en opringning fra en visitator i hjemmeplejen, der mente, at A var meget vanskelig og bl.a. truede med at tage moderen med hjem. Hun opfordrede visitator til at tilkalde politiet. Hun fik den 21. januar 2010 en opringning fra psykiater Niels Reimer Jensen, der havde undersøgt As mor. Psykiateren ringede, fordi han var bekymret over, hvor syg A virkede, og om han overhovedet havde noget at leve af. Psykiateren mente, at A var psykotisk. Hun vidste ikke, om psykiateren havde undersøgt A. Hun havde fået oplyst, at psykiateren havde undersøgt moderen, og i den forbindelse mødt A. Hun ved ikke, hvor moderen var blevet undersøgt. Hun skrev på denne baggrund et brev til A den 26. januar 2010 og prøvede at indkalde ham til samtale den 11. februar 2010, men hun kan ikke sige, hvilken adresse det er sendt til. Brevet er ikke kommet retur. As adresse i journalen var X-vej 15-6. Han mødte ikke til samtalen. Samtalen var et forsøg på at få ham til at prøve psykiatrisk medicinsk behandling. Hun havde også tidligere forgæves forsøgt at få A i medicinsk behandling.

Hun kan ikke huske, hvilke oplysninger hun fik, da hun fik A som patient. De informationer, hun fik, var blevet sendt videre til den næste læge, A fik. Hun har ikke på noget tidspunkt været læge for As mor.

Socialpsykiatrien kontaktede hende telefonisk den 23. februar 2010, fordi de havde haft svært ved at komme i kontakt med A samtalemæssigt. Hun havde den 23. februar 2010 ikke hørt om, at han havde flyttet sin mor. Hun overvejede derfor kun gul tvangsindlæggelse på dette tidspunkt. Hun overvejede på dette tidspunkt at tage ud med politiet for at foretage gul

tvangsindlæggelse, og hun ringede til politiet den 25. februar 2010 for at forberede dem på det.

Den 26. februar 2010 kontaktede kommunen hende. Hun kunne ikke huske, hvem der kontaktede hende, eller hvad der præcist blev sagt. Det, hun havde noteret, var: ”Patienten har hentet sin mor fra plejehjemmet, og vil ikke acceptere at hun kommer tilbage dertil.” Hun havde ikke skrevet tidspunktet for henvendelsen, men mente, at det var om morgenen. Da hun tog derud, opfattede hun det som sin opgave at få A indlagt. Hun oplevede på stedet ham som uden fornemmelse for situationen. Hun troede for eksempel ikke, at han hørte, da hun forklarede ham vedrørende tvangsindlæggelse. Der var ingen tovejs-kommunikation, og hun mente ikke, at han havde virkelighedsfornemmelse i situationen. De gange A var kommet i konsultationen, havde de aldrig kunnet tale om det psykiske, men kun det fysiske. Undersøgelsen af A blev lavet i form af samtale på stedet. Samtalen blev foretaget i stuen i huset. Han stod op, og hun og moderen sad. Hun var ikke i tvivl om, at A var psykotisk. Hun troede, at moderen ville have fået mad, hvis hun var blevet, men i den grad A blev vred på andre, troede hun også, at han ville være blevet vred på moderen. Hun oplevede risiko for alvorligt omsorgssvigt og psykisk overgreb. Hun havde ikke set ham råbe specielt af moderen, men han råbte af alle, der var i huset på det tidspunkt. Hun informerede A om, at hans tilstand var psykotisk, og at han var til fare for sin mor. Hun oplyste ham endvidere om, at han var så psykotisk og til fare for sin mor, at han havde brug for indlæggelse. Hun opfordrede derfor kraftigt til frivillig indlæggelse og forklarede, at i det tilfælde han ikke ville gå med til det, ville hun være nødt til at tvangsindlægge ham. Hun spurgte dernæst As mor, om hun ville blive der. Moderen gav udtryk for, at hun gerne ville blive der, og hun kunne ikke huske, at hun havde været på plejehjem. Hun mener, at det kræver meget stor indføling at tage sig af demente personer, som A ikke havde. Hun mente, at det ikke var forsvarligt, at A passede sin mor. Hun havde ikke set episoderne fra plejehjemmet.

Hun forklarede vedrørende henvisningen i indlæggelsespapirerne til erklæringen fra 2004, at nogen fra kommunen kom med erklæringen til hende. Hun kunne ikke huske hvem. Hun fik også kopi af politianmeldelse fra en fra kommunen. Hun fik den i hånden på vej ud til adressen. Hun havde læst indledningen og konklusionen på erklæringen, inden hun lavede indlæggelsespapirerne. Hun havde ikke været involveret i episoden den 22. juni 2008. Hun forkla-

rede vedrørende sætningen i indlæggelsespapirerne: "Han har i det år jeg har kendt ham," at hun havde kendt ham længere, og at formuleringen skulle have været halvandet år i stedet.

Hun kunne ikke huske, om hun bad politiet om at være til stede den 26. februar 2010, men det kunne godt passe, at hun havde gjort det. Hun vurderede, at sagen var meget kompliceret, og at der var mulighed for, at A var aggressiv.

A har forklaret, at han boede på X-vej 19 på det tidspunkt, brevet med indkaldelse til samtale blev sendt. Han så først brevet et halvt år senere. Der var nogen, der gjorde ham opmærksom på brevet, men han havde aldrig fået det med posten. Han havde haft kontakt med lægehuset som forklaret af læge Birgitte Meyer, men de fleste gange ikke med læge Birgitte Meyer personligt. Birgitte Meyer havde aldrig foreslået ham psykiatrisk behandling.

Moderen var gået fra plejehjemmet den 23. februar 2010 og hen til Y-vej. Naboerne gjorde ham opmærksom på, at moderen var der. Han talte med sin mor. Politiet kom så senere sammen med nogen fra plejehjemmet. Han ved ikke, hvorfor politiet kom. Moderen kom ikke tilbage til plejehjemmet den dag. Det blev aftalt, at hun overnattede på Y-vej.

Med hensyn til den 26. februar 2010 var han ikke blevet foreslået frivillig indlæggelse af læge Birgitte Meyer. Han var heller ikke blevet undersøgt af Birgitte Meyer den dag, ligesom han ikke talte direkte med hende. Der var en kaotisk situation på stedet, fordi der var 16 personer til stede.

Højesterets begrundelse og resultat

A blev den 26. februar 2010 tvangsindlagt med henvisning til psykiatrilovens § 5, nr. 2. Efter denne bestemmelse kan en person tvangsindlægges, hvis vedkommende er sindssyg eller befinder sig i en situation, der ganske må sidestilles hermed, og det vil være uforsvarligt ikke at frihedsberøve den pågældende med henblik på behandling, fordi han frembyder en nærliggende og væsentlig fare for sig selv eller andre.

Sagen angår, om beslutningen om tvangsindlæggelse af A den 26. februar 2010 var lovlig.

Det er ubestridt, at A var sindssyg på tidspunktet for tvangsindlæggelsen.

Twisten angår først og fremmest, om A på indlæggelsestidspunktet frembød en ”nærliggende og væsentlig fare for sig selv eller andre”, jf. psykiatrilovens § 5, nr. 2. Efter forarbejderne omfatter farlighedsbegrebet en vis kvalificeret og aktuel fare for person, herunder trusler om vold, brandstiftelse og ligesartede farlige handlinger. En blot mulig og mere fjern og uvis risiko for, at faren vil manifestere sig, er ikke omfattet, ligesom verbale forulempelser, der ikke indeholder trusler om vold eller selvlemlæstelse, ligeledes falder uden for farlighedsbegrebet.

Tre dommere – Lene Pagter Kristensen, Jon Stokholm og Jan Schans Christensen – udtaler:

Det er i læge Birgitte Meyers anmodning om tvangsindlæggelse af 26. februar 2010 anført, at A er sindssyg, og at indlæggelse i en afdeling eller et hospital for sindslidende er fornøden for at afværge fare for hans demente mor. Der fokuseres endvidere i anmodningen om tvangsindlæggelse på, at han har hentet sin demente mor på plejehjemmet, at han på anmodning ikke har bragt hende tilbage, at man på plejehjemmet ikke kan sikre moderen mod, at A henter hende igen, at han vurderes ude af stand til at tage vare på sin mor, og at det var til fare for hende, at hun tilbageholdtes af ham.

Efter vores opfattelse kan As afhentning af moderen, hans manglende aflevering af hende igen og hans manglende evne til at tage vare på moderen ikke i sig selv begrunde en tvangsindlæggelse af ham efter psykiatrilovens § 5, nr. 2.

Det fremgår i øvrigt af Birgitte Meyers anmodning om indlæggelse bl.a., at A var højtråbende og aggressiv i sit kropssprog, hvis man tillod sig at stille spørgsmål ved hans antagelser. Det fremgår imidlertid ikke, at han var voldelig eller truede med vold eller ligesartede farlige handlinger. Anmodningen om indlæggelse henviser derudover til tidligere episoder, hvor A har været voldsomt verbal aggressiv over for moderen og personalet på plejehjemmet, herudover at der var forekommet ”små puf”, men det er uoplyst, om der har været tale om voldsudøvelse eller trusler herom.

Vi finder på den anførte baggrund, at der ikke i anmodningen om indlæggelse er beskrevet en situation, hvorefter A frembød en nærliggende og væsentlig fare for sig selv eller andre. Birgitte Meyer har for Højesteret forklaret, at hun frygtede, at A også ville kunne blive vred på moderen, men vi finder det ikke godtgjort, at en risiko herfor i sig selv udgør en kvalificeret

og aktuel fare for moderen, da der ingen oplysninger foreligger om, at As vrede på noget tidspunkt har givet sig udslag i voldsudøvelse eller trusler herom.

Da der efter vores opfattelse heller ikke i øvrigt foreligger oplysninger – herunder i Retslægerådets besvarelse af de stillede spørgsmål – som tyder på, at A på tvangsindlæggelsestidspunktet udgjorde en nærliggende og væsentlig fare for sig selv eller andre, finder vi det ikke godtgjort, at kravet herom i psykiatrilovens § 5, nr. 2, er opfyldt. Vi stemmer derfor for at tage As påstand til følge.

Dommerne Marianne Højgaard Pedersen og Hanne Schmidt udtaler:

Retslægerådet har i sin erklæring af 6. september 2011 anført, at A ved tvangsindlæggelsen fandtes udtalt sindssyg med vrangforestillinger, kontinuerligt talende, ikke til at afbryde, ukorrigerbar og ganske uden sygdomserkendelse. Tankegangen var springende og usamlet, og han fremstod udpræget forstyrret. Retslægerådet fandt, at det ville have været uforsvarligt ikke at tvangsindlægge A, og vurderede, at han på tidspunktet for tvangsindlæggelsen var farlig for sine omgivelser.

Retslægerådet har endvidere i sin erklæring af 22. maj 2013 udtalt, at A på indlæggelsestidspunktet led af sindssygdom (psykose) med vrangforestillinger (paranoide forestillinger). Det er endvidere Retslægerådets vurdering, at læge Birgitte Meyers lægeerklæring til brug for indlæggelsen indeholder en selvstændig vurdering, der er i overensstemmelse med gældende regler for sådanne erklæringer, og at der i erklæringen er en beskrivelse, der begrundet fare.

Det fremgår af indlæggelseserklæringen fra Birgitte Meyer, der var As sædvanlige læge, og af hendes forklaring for Højesteret, at hun i dagene forud for tvangsindlæggelsen overvejede at indlægge A på grundlag af hans behov for behandling, jf. psykiatrilovens § 5, nr. 1 (på gule papirer). Da hun den 26. februar 2010 opsøgte A, fandt hun ham højtråbende og aggressiv i sit kropssprog uden virkelighedsfornemmelse i situationen. Der havde forud herfor været flere episoder på hans mors plejehjem, hvor han havde fremsat verbale trusler og givet små puf (fysisk), og han havde været voldsomt verbalt aggressiv over for moderen og personalet. Politiet havde i den anledning været involveret flere gange. Hun mente, at A, i den grad han blev vred på andre, også ville være blevet vred på moderen, og hun oplevede risiko for alvor-

ligt omsorgssvigt og psykisk overgreb over for moderen, der nu befandt sig i hans varetægt. Hun vurderede på denne baggrund, at A, der var psykotisk, havde brug for indlæggelse og var til fare for sin mor, og hun besluttede derfor at indlægge ham i medfør af lovens § 5, nr. 2 (på røde papirer).

Ved indlæggelsen blev A vurderet af overlæge Dorte Andersson, der fandt betingelserne for indlæggelse opfyldt, jf. psykiatrilovens § 9, stk. 2, og ved en vurdering af en anden hospitalslæge den følgende dag blev han betegnet som potentielt udadreagerende, og det blev besluttet, at der altid skulle være to personer ved henvendelse til ham.

På denne baggrund finder vi, at A – der ubestridt var sindssyg – på indlæggelsestidspunktet frembød en nærliggende og væsentlig fare for andre, herunder sin demente 83-årige mor, og at det ville være uforsvarligt ikke at frihedsberøve ham med henblik på behandling. Vi tiltræder derfor, at tvangsindlæggelsen af A den 26. februar 2010 var lovlig, jf. psykiatrilovens § 5, nr. 2.

Vi er enige med flertallet i, at risikoen for, at A ikke bragte moderen tilbage til plejehjemmet eller afhentede hende der igen, ikke i sig selv kan begrunde tvangsindlæggelse. Beslutningen om tvangsindlæggelse kan imidlertid heller ikke anses for at være begrundet i disse forhold, men må anses for truffet efter en samlet bedømmelse af, at A på tidspunktet for tvangsindlæggelsen var udtalt sindssyg, fremstod udpræget forstyrret og havde et påtrængende behov for behandling, at A på grund af sin aktuelle tilstand ikke kunne varetage omsorgen for sin 83-årige demente mor, som han modsatte sig kom tilbage til sit plejehjem, og som derfor var udsat for en nærliggende og væsentlig risiko for alvorligt omsorgssvigt og psykiske overgreb, at A tidligere havde optrådt truende over for og puffet til personalet på moderens plejehjem, hvilket gentagne gange havde medført tilkaldelse af politiet, at hans aktuelle tilstand derfor medførte en nærliggende og væsentlig risiko for fysiske overgreb over for sundhedspersonale, som nødvendigvis måtte have kontakt til moderen og ham, og at han i det hele taget skønnes farlig for sine omgivelser.

Vi bemærker i øvrigt, at det fremgår af Retslægerådets erklæring af 6. september 2011, at betingelserne for at tvangsindlægge og efterfølgende tvangstilbageholde A var opfyldt, idet ud-

sigten til en betydelig og afgørende bedring af hans tilstand ellers ville have været forringet, jf. herved psykiatrilovens § 5, nr. 1.

Vi stemmer herefter for at stadfæste dommen.

Afgørelsen træffes efter stemmeflertallet.

Ingen af parterne skal betale sagsomkostninger for Højesteret til den anden part eller til statskassen, jf. retsplejelovens § 312, stk. 6.

Thi kendes for ret:

Tvangsindlæggelsen af A den 26. februar 2010 kendes ulovlig.

Ingen af parterne skal betale sagsomkostninger for Højesteret til den anden part eller til statskassen.